

Statusnotat 2015

Indholdsfortegnelse

Status på affaldsområdet 2015	3
Status for genanvendelsen i kommunen	3
Indsamling på tværs	6
Nye affaldsordninger	6
Udvikling af forretningssystemet KURS	7
Udvikling af genbrugsstationen	7
Implementering af affaldsplansinitiativer	8
Øget indsamling af emballageaffald	8
Problemaffald i bygge- og anlægsaffald	9
Metoder til en mere målrettet formidling	9
Administrativ drift på affaldsområdet	9
Affaldshåndtering i kommunale institutioner	9
Indsamling af farligt affald fra etageboliger	10
Kubeordning	11
Kundeservice	11
Andre initiativer	11
Tilsynskampagne	11
Projekt First Lego League	12

Status på affaldsområdet i Ballerup Kommune 2015

På affaldsområdet udarbejdes der hvert år en status for den indsats, der er udført i løbet af året, og der udarbejdes en ny handlingsplan for det kommende år.

Nærværende notat indeholder en status for 2015, hvor der har været fokus på følgende elementer:

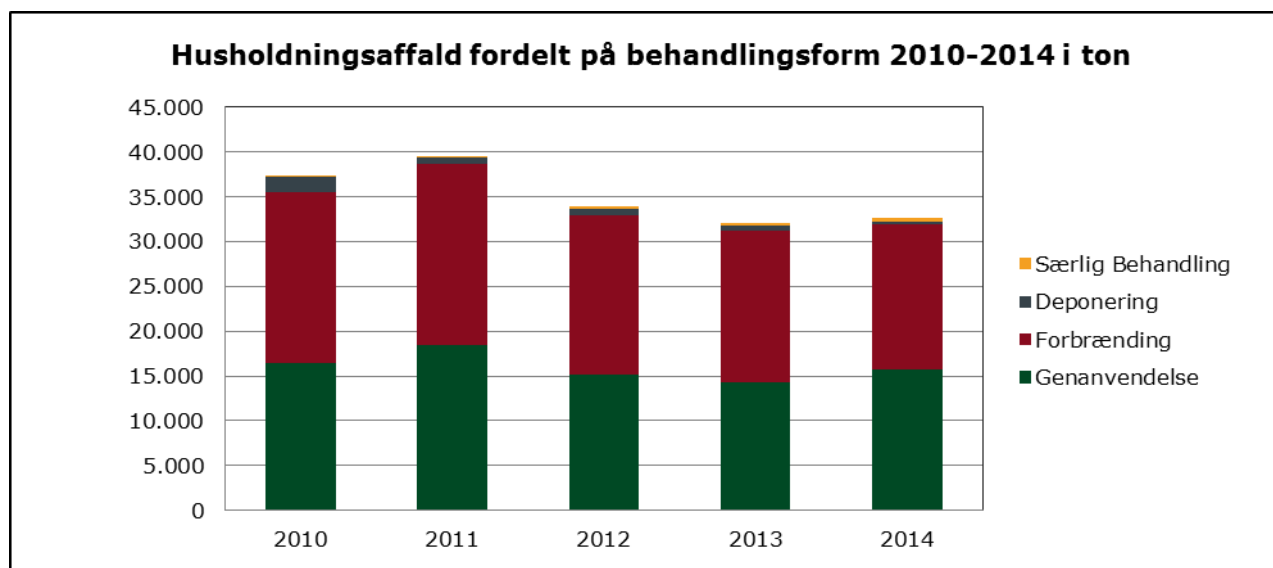
1. Status for genanvendelse i kommunen
2. Indsamling På Tværs
3. Udvidelse af genbrugsstationen
4. Implementering af affaldsplanen
5. Drift på affaldsområdet
6. Andre initiativer

Notatet har til formål at udpege indsatser for det kommende år og at give en status på de fokusområder, der er arbejdet med i det forgangne år. Det samlede notat er en samlet formidling til forvaltning og politikere, der arbejder med affaldsområdet.

Status for genanvendelse i kommunen

Total mængde husholdningsaffald

Den seneste affaldskortlægning er fra 2014. Ballerup Kommunes samlede mængde af husholdningsaffald er faldet fra 37.290 ton i 2010 til 32.639 ton i 2014. Denne tendens ses også i andre kommuner, og faldet skyldes primært nedgang i mængden af byggeaffald, som følge af svigtende byggeaktivitet.

Den del af affaldet, der genanvendes, er imidlertid steget fra 44 % i 2010 til 48 % i 2014. Stigningen i genanvendelse skyldes primært den nye fraktion træ på

genbrugsstationerne. Denne fraktion erstattede gradvist fra 2012 stort brændbart og dermed blev en stor mængde flyttet fra forbrænding til genanvendelse.

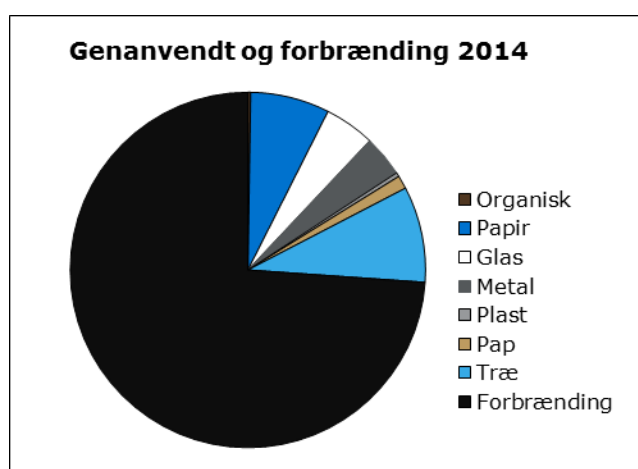
Miljøstyrelsens ressourcestrategi og genanvendelsen i kommunen

Miljøstyrelsen har et mål om, at kommuner skal genanvende minimum 50 % af affaldet fra udvalgte fraktioner inden 2022.

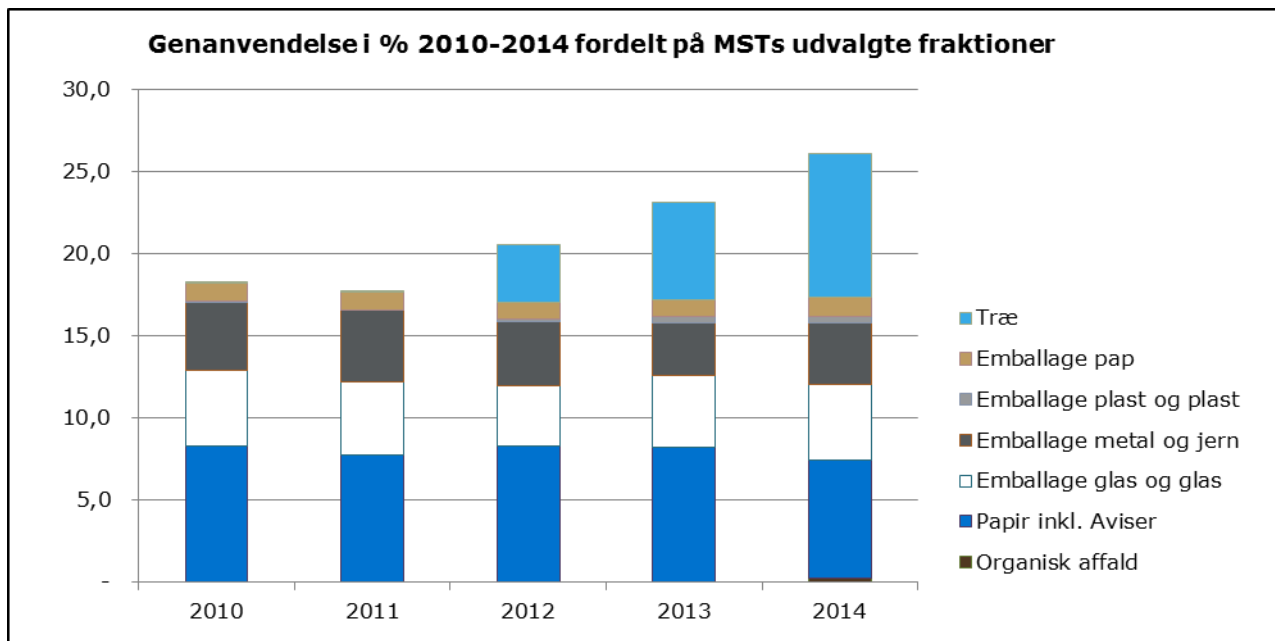
De fraktioner, der indgår i ressourcestrategiens mål, er de genanvendelige fraktioner: Organisk affald (madaffald), papir, glas, metal, plast, pap, og træ.

Ressourcestrategien fokuserer på mængden af det genanvendelige affald, der kan udsorteres fra dagrenovationen og det øvrige brændbare affald.

Ballerup Kommunes genanvendelse af de udvalgte fraktioner var 26,1 % i 2014.

Ballerup Kommunes genanvendelse af de udvalgte fraktioner er steget fra 18,2 % i 2010 til 26,1 % i 2014. Stigningen skyldes, at træ fra 2012 har erstattet stort brændbart på genbrugsstationerne, og der er dermed flyttet en stor mængde fra forbrænding til genanvendelse.

Skovlunde Genbruger

Ballerup Kommune satte forsøget i Skovlunde i gang i 2014 for at afprøve øget affaldssortering ved husstande med henblik på nye ambitiøse indsamlingsordninger, der sikrer mere genanvendelse. De 605 forsøgsfamilier, der valgte at deltage, har alle todelte beholdere og en miljøboks til farligt affald. Der indsamles:

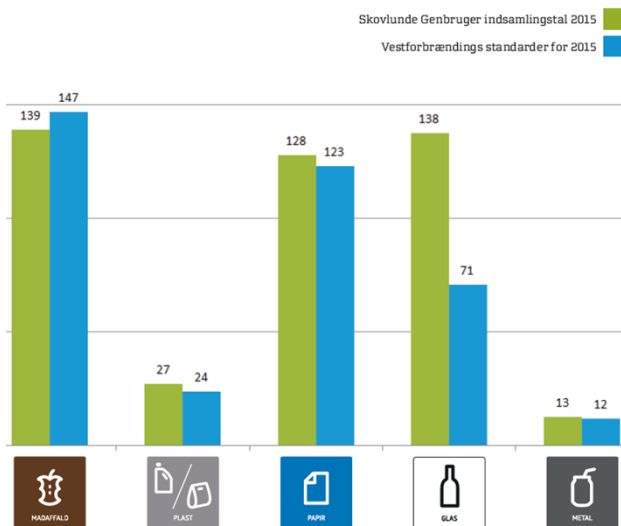
- Rest/madaffald (tømmes hver uge)
- Papir/plast (tømmes hver 4. uge)
- Metal/glas (tømmes hver 8. uge)
- Miljøboks (tømmes sammen med storskrald hver 2. uge)

I marts 2015 blev der sendt en brugerundersøgelse ud til forsøgsdeltagerne for at samle erfaringerne i forsøget til en midtvejsevaluering. Der kom 287 besvarelser ind. 8 ud af 10 var tilfredse med forsøgsordningen og ligeledes mente 8 ud af 10, at affaldssortering var vigtig for dem.

Resultaterne blev præsenteret i maj på et borgermøde, hvor deltagelsen var høj. Yderligere blev der udsendt nyhedsbreve i august og i december.

Mængderne og kvaliteten af affaldsindsamlingen i 2015 var gode i forhold til gennemsnitsmålinger i andre kommuner i Vestforbrændings opland. De seneste målinger viser, at det kun er mængderne fra madaffald, der er lavere end i de andre kommuner.

Skovlunde-forsøget forbereder indførelsen af nye permanente indsamlingsordninger i hele kommunen i 2017, når kommunen kommer til at deltage i den nye Indsamling På Tværs-ordning.

Figuren viser hvor mange kilo sorteret affald, der er indsamlet i løbet af året i jeres område, og i de kommuner i Vestforbrændings opland, der sorterer til genanvendelse.

Indsamling På Tværs

Nye affaldsordninger fra 2017

I maj 2015 besluttede Ballerup Kommune, at kommunens indsamlingsordninger udbydes i et fælles udbud af Vestforbrænding. Albertlund, Furesø, Ishøj og Vallensbæk Kommuner har ligeledes tilsluttet sig det fælles udbud. Det fælles udbud er døbt Indsamling På Tværs.

Indsamling På Tværs omfatter indsamling af affald hos 150.000 borgere. Indsamlingsopgaven er udbudt som et servicepartnerskab. Det betyder, at renovatøren og Vestforbrænding indgår i et samarbejde om at skabe de bedste løsninger for affaldshåndteringen til gavn for alle. Kontrakten træder i kraft den 1. juni 2016. Ballerup Kommune indgår i kontrakten den 1. marts 2017, når den nuværende kontrakt udløber.

I december 2015 vedtog kommunen serviceniveauet for de nye indsamlingsordninger, som træder i kraft den 1. marts 2017. Fra haveboliger vil mad- og restaffald, glas, metal, papir og plast blive indsamlet i tre to-kammer-beholdere. Derudover vil husstandene få en rød miljøboks til farligt affald. Storskrald og haveaffald vil blive ruteindsamlet hhv. hver 4. og hver 2. uge.

For etageboliger bliver tilsvarende indsamlingsordninger implementeret ved dialog over en 2-årig periode, så løsninger tilpasses boligselskabets behov og fysiske rammer. Det fælles udbud har, som forventet, resulteret i fordelagtige priser. I december kunne Vestforbrænding underskrive kontrakt med den vindende tilbudsgiver, M. Larsen. Vestforbrænding har gennemført en konsekvensberegning af de nye prisers betydning for budgettet og har drøftet dette med kommunen.

Udvikling af it-forretningssystemet KURS

Igennem hele 2015 har Vestforbrænding med Netcompany som it-leverandør udviklet det nye it-forretningssystem KURS (Kommuneservices Ressource System). KURS er baseret på standardløsningen Microsoft CRM. KURS kommer i drift i 2016, først i Ballerup Kommune og senere på året (juni hhv. oktober) i de øvrige Indsamling På Tværs-kommuner Ishøj, Vallensbæk, Furesø og Albertslund. Systemet tilbydes imidlertid alle kommunerne i Vestforbrænding.

It-løsningen er ikke kun et kundeservicesystem til styring af kommunikationen med borgerne og transportør om affaldsafhentning, men et integreret system til styring af borgerdata, henvendelser og selvbetjening, sagsbehandling, afregning, logistik og materielstatus, transportørkontraktstyring, transportørens driftsplanlægning, gebyr- og takstberegninger samt budgetopfølgning. KURS rummer mange muligheder, og Ballerup Kommune kan løbende tage stilling til, hvilke services kommunen ønsker at benytte.

KURS lever op til den offentlige digitaliseringsstrategi og skal understøtte samt fremtidssikre ejerkommunernes drift af borgernes og institutionernes affaldsordninger. Systemet er især en hjørnesteen for en effektiv drift af den nye Indsamling På Tværs-ordning.

Den planlagte idriftsættelse af systemet ultimo 2015 blev først idriftsat januar 2016, på grund af problemer ved overgangen fra systemets testmiljø til produktionsmiljø.

Udvikling af genbrugsstationen

I 2015 har der pågået et stort arbejde med at forberede ombygning af Ballerup Genbrugsstation. Genbrugsstationen har fået et ekstra areal, som anvendes til haveaffald, indtil ombygningen igangsættes. Det vil give mere plads på den hidtidige genbrugsstation, så kunderne bedre kan komme omkring.

I januar 2015 besluttede Teknik- og Miljøudvalget, at Vestforbrænding i samarbejde med COWI og arkitektfirmaet 3XN/GXN skulle lave et oplæg til, hvordan kommunens nye genbrugsstation kunne se ud. Der blev derfor udarbejdet et byggeprogram i foråret 2015, der satte rammerne for detailplanlægningen, og sommer 2015 lå et dispositionsforslag samt et inspirationskatalog, der udfolder genbrugsstationens indretning og design.

I 2015 har Ballerup Genbrugsstation være pilot-genbrugsstation for Vestforbrændings projekt om udvikling af montage af de nye skilte, som er ved at blive implementeret på alle genbrugsstationer i Vestforbrændings ejerkommuner. Formålet med de nye skilte er at gøre det lettere for brugerne at finde vej til den rigtige container på genbrugsstationen og lettere at læse og forstå skiltningen og dermed lettere at sortere affaldet.

Der blev også lavet forsøg med at løfte og bære de nye skilte, som skal kunne anvendes fleksibelt på genbrugsstationerne. Her var en ergonom involveret, og samarbejdet har resulteret i en fælles instruks til drift af skiltene med hensyntagen til medarbejdernes ergonomi.

I 2015 har Vestforbrænding gennemført 5 kampagner på alle genbrugsstationer i ejerkommunerne. I 1. kvartal 2015 blev gennemført kampagnen "Udsortering af tryk imprægneret træ" fra det rene træ. I foråret blev den årlige kompostkampagne gennemført samt en kampagne for at lære håndværkere at sortere i fraktionen "fladt" glas (bilruder, spejle, glas uden ramme). I efteråret kørte kampagnen "Malerspande ud af hård plast", da selv rene malerspande forurener oparbejdningen af den hårde plast til genanvendelse. Sidste kampagne i 2015 var "Treecycling – giv træet nyt liv" for at få borgere og erhverv til at sortere mere rent træ til genanvendelse.

Implementering af affaldsplanen

Affaldsplanen indeholder rammerne for kommunens affaldsplanlægning 2013 – 2024 med særlig fokus på perioden fra 2013 til 2018. I 2015 har der været gennemført initiativer på forskellige indsats- og målområder i affaldsplanen i regi af fælles affaldsplanprojekter med Vestforbrænding.

Øget indsamling af emballageaffald – indsatsområde 1, mål 1: Ressourcerne skal ud af affaldet

Dette indsatsområde i regi af det fælles affaldsplansamarbejde i Vestforbrænding blev igangsat i 2014. Det udgøres af en række fælles initiativer, der skal skabe et bedre beslutningsgrundlag for kommunerne i forbindelse med deres overvejelser omkring implementering af nye indsamlingsløsninger for emballageaffald fra etageboliger, sommerhuse og kommunale institutioner.

Det langsigtede mål med indsatsområde nr. 1 er, at den enkelte kommune i løbet af planperioden etablerer indsamlingsordninger for emballageaffald fra haveboliger, etageboliger, kommunale institutioner og sommerhuse. De fleste initiativer blev afsluttet senest ultimo 2015 – enkelte følger dog først primo 2016.

I alt 14 initiativer blev afrapporteret i et notat fra Vestforbrænding til kommunerne. Der er tale om tværgående initiativer, initiativer på områderne etageboliger, kommunale institutioner og sommerhuse, herunder nye afsætningsmuligheder for metalemballageaffald, et prognoseværktøj til beregning af forskellige genanvendelsesscenarier, gennemførelse af aktiviteter i etagenetværket, forsøg med kubeindsamling af metal og plast, udvikling af nye indkast til kubetoppe til papaffald, kurser for viceværter, projekt om affaldssortering på skoler og etablering af nyt netværk for kommunale institutioner, der bl.a. skal fremme samarbejdet om affaldshåndtering mellem forskellige kommunale forvaltninger på institutionsområdet.

Ovennævnte forsøg i Skovlunde falder ligeledes inden for dette indsatsområde.

Problemaffald i bygge- og anlægsaffald – indsatsområde nr. 10, mål 2: Problemstoffer skal ud af affaldet

Inden for dette indsatsområde blev der i 2015 udarbejdet et oversigtsskema (anvisningsliste) til brug for sagsbehandlernes arbejde med at identificere hvilke dele af en bygning, og hvilke byggematerialer, der kan være forurenede med hvilke problematiske stoffer, samt hvilke behandlingsanlæg affaldet skal/kan anvises til, alt efter hvilken grad af forurening det indeholder.

Det afsluttende tiltag er et kursus for kommunernes sagsbehandlere og tilsynsmedarbejdere i håndtering af byggeaffald. Kurset skulle gennemføres ultimo 2015, men blev imidlertid først afholdt den 28. januar 2016.

Metoder til en mere målrettet formidling – indsatsområde 15, mål 3: Kommunikation som skaber handling

Med baggrund i ønsket om at fremme en højere genanvendelse og dermed bidrage til opfyldelse af Ressourcestrategiens målsætninger, var det projektets formål at sikre en nem adgang til relevante informationer om specifikke affaldstyper. Det skal gøre det lettere at tilrettelægge og gennemføre ønskede informations- og kommunikationsopgaver om affald og ressourcer i den enkelte kommune. Samtidig skal det sikres, at kvaliteten af informationerne bliver endnu højere end hidtil og informationerne samstemmende og ensartede på tværs af Vestforbrændings kommuner.

Projektets resultat er en elektronisk platform, der indeholder en pakke med informationer om følgende affaldstyper: madaffald, papir, pap, glas, metal, plast. Der foreligger nu bl.a. en sorteringsguide, fun facts, piktogrammer, et udvalg af billeder, historier om affaldets vej gennem værdikæden og nøgletal om hver enkelt af de nævnte affaldsfraktioner.

Platformen kan kommunerne tilgå efter eget behov.

Administrativ drift på affaldsområdet

Affaldshåndtering i kommunale institutioner

I februar 2015 afrapporterede Vestforbrænding projektet om 2014-kortlægningen af affaldshåndtering i de kommunale institutioner til kommunen. I et notat har Vestforbrænding gjort rede for rammerne og mulighederne for øget affaldssortering i de kommunale institutioner, og der blev udarbejdet en tidsplan for en mulig implementering af nye affaldsløsninger i de kommunale institutioner. Tiltagene forudsatte imidlertid en kommunal beslutning om institutionernes obligatoriske deltagelse i den kommunale indsamlingsordning, hvor det hidtil har været valgfrit for institutionerne enten at deltage i den kommunale ordning eller at indgå selvstændige private aftaler med affaldstransportører.

Det blev siden hen besluttet, at der i første omgang skulle ske en centralisering og ensretning af institutionernes aftaleforhold med affaldstransportører, idet Center for Ejendomme i dag har en række aftaler med forskellige transportører på forskellige

institutioner. For at tilvejebringe et beslutningsgrundlag lavede Vestforbrænding en udredning af de eksisterende økonomiske aftaleforhold, som viste, at der generelt ville være besparelser at hente, hvis de kommunale institutioner med private aftaler om affaldsafhentning skiftede til kommunens kontrakt med M. Larsen om affaldsindsamling fra de kommunale ordninger.

På denne baggrund, og fordi kommunen ønsker en mere ensartet styring af de kommunale institutioners affaldshåndtering blev det besluttet, at institutioner med private aftaler skulle overgå til den kommunale indsamlingsordning. I første omgang er skolerne prioriteret, og Vestforbrænding assisterede herefter i forbindelse med opsigelse af skolernes nuværende transportøraftaler.

Endvidere blev det afklaret mellem kommunen og Vestforbrænding, at nye affaldsløsninger med henblik på øget sortering til genanvendelse i stil med dem, der blev vedtaget for haveboliger og etageboliger, mest hensigtsmæssigt skulle afvente ikrafttrædelse af den nye Indsamling På Tværs-kontrakt for Ballerup Kommune i marts 2017.

Mod slutningen af 2015 koncentrerede det videre samarbejde mellem Vestforbrænding og kommunen sig om skolernes overgang fra deres private transportøraftaler til den nuværende indsamlingskontrakt med M. Larsen.

Indsamling af farligt affald fra etageboliger

Det farlige affald så som kemikalierester, oliester, maling, el-sparepærer og lysstofrør, batterier, kviksølvtermometer og insektspray skal sorteres fra dagrenovationen og behandles korrekt, så det ikke skader naturen og miljøet. Derfor arbejder Ballerup Kommune målrettet på at tilbyde boligselskaberne i kommunen en affaldsløsning, der kan håndtere det farlige affald korrekt. Denne løsning er i form af et miljøskab, der opstilles i bebyggelsen. Derudover skal ejendomsfunktionærerne på et 1-dags kursus i håndtering af farligt affald. Der sikres derved både afleveringsmuligheder og videreuddannelse af ejendomsfunktionærer.

I 2015 har Vestforbrænding bestilt mere end 20 miljøskabe til boligselskaberne rundt om i kommunen. Det vil sige, at beboerne i ca. 8.500 boliger har adgang til at aflevere deres farlige affald, lige der hvor de bor. Når det farlige affald er stillet i miljøskabet af beboerne, bliver det samlet sammen og hentet af SMOKA, som sørger for miljøforsvarlig behandling af affaldet. Der er stor interesse for at få det farlige affald sorteret ud af dagrenovationen. Dette opleves ved, at både ejendomsfunktionærer og boligselskaber har henvendt sig for at høre om mulighederne, og hvad det indebærer at få et miljøskab opstillet i boligområdet.

I 2016 vil der forsat blive rettet henvendelser til ejendomsfunktionærer og boligselskaber med tilbud om at få opstillet et miljøskab og deltagelse i kursus i håndtering af affaldet.

Ud over den særlige indsats om farligt affald har Vestforbrænding jævnligt behandlet henvendelser fra boligselskaber om affaldshåndtering og besigtiget bebyggelser med

henblik på at vejlede om affaldssortering, placering af beholdere, beholdervolumen m.v.

Kubeordning

Året 2015 har været præget af en mere stabil drift i kubeordningen, da vognmanden har kørt på sit andet år i kontraktens løbetid. Fx blev tømningerne efter nytår gennemført rigtig godt, sammenlignet med året før, da vognmanden havde fået meget bedre styr på opgaveløsningen end året før. Fælles for begge fraktionerne glas og papir er, at de begge ligger med gennemsnitlige fyldningsgrader over 60 % hen over året, hvilket vurderes til at være fornuftigt i forhold til antallet af tømninger og dermed også økonomien i ordningen.

Kundeservice

I september gennemførte Kundeservice den årlige kundetilfredshedsundersøgelse, hvor kunder der henvender sig, bliver spurgt om deres oplevelse af betjeningen. Undersøgelsen gav i år en rekordhøj tilfredshedsscore og stor ros i kundernes kommentarer.

Tilfredshedsprocenten er på 98. Kunderne roser især serviceniveau og kommunikation. De oplever en meget fin service samt en venlig og behagelig tone. Desuden oplever mange, at der bliver handlet hurtigt og effektivt for at få problemerne løst.

Alsidig viden på affaldsområdet, erfaring og ekspertise hos medarbejderne udgør et godt fundament i det daglige arbejde i Kundeservice.

Næste undersøgelse gennemføres i efteråret 2016.

Andre initiativer

Tilsynskampagne

I ugerne 16 og 17 gennemførte Ballerup Kommune en affaldskampagne rettet mod hoteller, restauranter og kantiner. Dette foregik som en fælles tilsynskampagne med 6 andre kommuner. Formålet med kampagnen var at øge genanvendelsen i form af affaldssortering fra målgruppen og samtidigt at få videndelt kommunerne imellem med henblik på vurderingen af affaldshåndtering.

I Ballerup Kommune blev ét hotel, ét indkøbscenter, 15 restauranter og 13 kantiner besøgt.

Kampagnen bekræftede, at der er potentiale i at genanvende større mængder af erhvervsaffald fra hoteller, kantiner og restauranter.

Mange kantiner er i gang med at indføre en ordning for genanvendelse af organisk affald, eller har allerede gjort det. Ikke helt så positivt var det for restauranternes

vedkommende. Her var pladsudfordringerne store, og derved svært at opstille materiel til øget sortering af affald.

Kampagnen har resulteret i øget viden om virksomhedernes udfordringer, som indgår i kommunens videre arbejder med at få øget sorteringsgraden i servicesektoren, som følge af den nationale ressourcestrategi.

Projekt First Lego League

Hvert år afholdes den internationale skolekonkurrence First Lego League for børn i alderen 10-16 år. I 2015 satte konkurrencen fokus på temaet Affald. Alle kommunens folkeskoler deltog, og kommunen har haft mange henvendelser fra skolerne og hjulpet dem med råd og vejledning om affaldsspørgsmål.

Vestforbrændings Formidlingscenter deltog på vegne af Ballerup Kommune med en aktivitetsstand på DTU, hvor konkurrencen sluttede den 7. november med 1.000 deltagende elever fra hovedstadsområdet. Her fremlagde eleverne deres innovative affaldsløsninger for et dommerpanel og styrede Lego-robotter gennem forskellige forhindringsbaner.

I ugerne inden havde en række skoleklasser fra Ballerup Kommune været på besøg eller haft besøg af Formidlingscentret og fået inspiration til, hvordan de kunne arbejde innovativt med affaldsløsninger.